

Bláðið eigur ein at
vissa sær á posthús-
inum.

SOSIALURIN

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐRALAG

NR. 74

MIKUDAGIN
13. OKTOBER 1964

37. ÁRG.

FØROYINGUR DRUKNAÐUR

Íslenskur fiskibátur burturgingin, 4 menn sjólotust, 2 bjargaðust

Frá Íslandi eru komin tvey ófrætti,
at ein fiskibátur við 6 monnum er
burturgingin.

Fýra menn druknaðu, teirra mill-
um var Martin Tausen, Martin á
Gaddi, úr Vági. Hann var einkju-
maður, 59 ára gamal.

Tveir íslendingar bjargaðust.
Báturin var av Flateyri.

Ísfiskur

Joannes Fonsdal er á veg undan
Íslandi — hann hevur 1000 kitt og
ætla at selja í morgin.

K. F. U. M.

byggir skóthús í Kambsdali
fyri 70.000 krónur og virka
verður fyri at víðka felagshús-
ini í Tórshavn

Seinastu viku hevði KFUM í
Havn basar og komu inn slakar kr.
12.000.

— Hava tit nakað serligt í hug-
anum nú til veturs — spyrja vit
skrivaran John, Alvheyg?

— Basarurin gav betur úrslit enn
vit ventuðu — hóast stutta fyrirk-
ing — tað kom væl við. Já, vit eru
í strongum skóme, alt ovlitið pláss
til tann nógva og stóðugt vaksandi
ungdomin, ið leitar higar. Vit skulu
úthyggja, gera eina modernaða
KFUM borg — tað kreyst skulu vit
so nokurlunda fylgja við. Og til tess
kreyst ikki bert ein basarur, men
nóg stóð og stov.

— Tit hava fyrr boðið skúlaung-
domi til serligar samkomur, og latið
ungdomin sleppa inn okkurt kvöld í
vikuni at hugna sær og spæla?

— Leygardagin vóni eg, at vit aft-
ur kunnu bjóða til æðrið húse,
tennis, bob og annað er at taka sær
til. Eisini verður, sum vit fyrr hava
havt, kvöld fyri skúlaungdomin.

SKÓTHÚS FYRI KR. 70.000

— Er slíkt í skótarbeiðinum?
— Stóðugt vaksandi. Vit hava alt
ov fá rúm til ættulivum — og
tað hevur sínar trupulleikar.

Gronu skótarnir eru farnir at
byggja sær hús í Kambsdali (Fugla-
firði).

— Eitt modernað skóthús. Tað
eru allir KFUM skótarnir í Føroy-
um, sum eiga hetta. Kostnaðurin
ætlast um kr. 70.000 — so tað verður
eini hampa skóthús, sum vit ventu
fer at verða skótaarbeiðinum til
gleði. Til hetta endamálið er longu
komið inn nakað av peningi við inn-
savn.

— Vit skilja á skrivaranum, at
KFUM arbeiði í Havn er ein um-
fatandi stovnur og krevur at hava
ein virkandi skrivara.

— Satt man eisini vera, at tað
kreyst nógur peningur, at seta eint
slíkt felagshús — og har sum ung-
domurin skal vera, skal vera gott
tilfar — bæði teir, ið stíla fyri og
tað, ið standa skal fyri, má vera tað
besta av tí besta.

— Og sjálvt um vit kunnu halda, at
basarpeningur er lætt vinnin pening-
ur, so veit tann, ið kennir til slíkt
arbeiði, at tað mangan er óttak-
samt og motumikið. Tað kreyst tof
og dirvi.

v.

Sildaíðnaðurin

Fleiri hava havt á lofti, um komandi sildaíðnaðurin eigur at
verða ríkin sum landsfyrirteka, andelsfyrirteka, privat fyrirteka ella
lutvís privat og landsfyrirteka

Onkur heldur, at tað ikki gevur
tey bestu úrslitini at lata slíkar fyrir-
tekar bæði vera á privatum og al-
mennum hondum.

Fyrirtekar, ið vit higartil hava
ríkið undir hesum tvítyti, hava
flest allar verið undir einum sera
marghættligum fyrisæti, tí ofta hev-
ur hitt almenna verið størsti ognari
ella átt akkurat slakan helmingin av
partapeninginum, meðan teir pri-
vatu ognarnir hava átt avgerðar-
valdið í øllum foru.

Hetta kann neyvan vera rætta
leiðin, og í øllum foru er tað rong
mannaagond at nýta almennan pening
í støran mun, men tó ikki størri
enn so, at hitt almenna ikki skal
rokka á mál, tá ið avgerðirnar skulu
takast.

LANDSFYRIRTEKA

I dag er vinnulivið alt á privat-
um hondum, sjálvst um tað veruliga
er hitt almenna, sum er hin nógvi
størsti luthavarin, tá ið skip verða
keypt ella vinnulivsfyrirtekar verða
reistar á landi.

I dag verður aloftast talað um
stórfyrirtekar, sum hitt privata initia-
tívið ikki er fort fyri at reisa víð
egnum peningi. Hitt almenna má
uppi leikin við stundingi ella veð-
haldi; men ongum avgerðarretti.
Menn kunnu vera ógjarnir á máli um
hesi viðurskifti, og vit skulu á hes-

um sinni lata hetta fara; men bert
byggja okkara áskoðan á, hvat er
neyðugt í løtuni.

Kappingin er stór. Vit mugu verða
uppi í kappingini. Treytin er eitt
fult útygt og nútímans framleiðslu-
apparat. Vit hava ikki ráð at lata
nakra lotu fara fyri skeyti. Er eing-
in onnur leið gongd, má hitt al-
menna uppi leikin. Samfelagið má
taka sær av úthyggingini, um ikki
einstaklingar ella stovnar orka at
fara undir uppgávuna.

Málið er at úthyggja vinnulivið,
so tað verður fort fyri at troysta allar
okkara avmarkaðu ríkdómskeldur.
Skapa arbeiði til allar hendur og
hava størstu úrtøkuna til gagns og
frama fyri einstaklingin og samfel-
agið. Ognarviðurskiftini mugu so

koma í aðru ræð, tó altíð soleiðis
at tey tæna heildini best.

SAMVINNUGRUNDRAGIÐ

Hetta verður ivaleyst tað grundar-
lagið, ið verður at geva bestu úr-
tøkuna bæði til skip og manning.
Her verða tey einstøku skipini ella
teir, ið eiga og reka skipini bein-
leiðis ognarar í sildaverksmiðjuni
(-smiðjunum). Teir vera tá at stíla
fyri rakstri, býti av vinningi o. t.
Samvinnufyrirtekurnar hava nógvar
fyrirminir framum einstaklingafri-
tekurnar. Teir nógvu ognarnir
verða bestu tryggjleikin fyri, at verk-
smiðjurnar fáa hitt mesta rævnit,
og á hesum grundarlagið kunnu teir
betri samskipa keypin av útgærðar-
vorum til óðrasta prísir.

Hetta eru fyrirminir, ið ivaleyst
kunnu skapa hitt hollasta grundarlag
undir føroyska sildaíðnaðinum í
framtidini.

»Sólarris«

Sólarris kallast rúmdarskipið russ-
ar hava sent út við trimum monn-
um. Hetta er fyrsta ferðin russar
senda út rúmdarfar við fleiri enn
einum umborð.

Endamálið við rúmdarferðint verður
sagt at vera, at víta hvussu
rúmdarmenn kunnu samarbeiða eitt
longri tíðarskeið í vektloysi.

Teir skulu eisini gera læknaligar
royndir á ferðini.

Rúmdarferði ferðast góðar 90 mi-
nuttir kring jørðina og er í longsta
lagi 409 km úti í rúmdini.

Russiska rúmdarfarið kom niður
aftur á ætlaða landingsaðið gjarna-
morgunin. Tað verður sagt, at rúmdar-
farið vegar eina 10 tons og so-
státt hevur russurin eina rakett, sum
menn ikki fyrr hava víta um. Hon
er væl sterkari enn nokur, menn fyrr
hava hoyrt um.

Hava verður gitt, at okkurt man
hava verið til bága, tí ættanf var,
at farið skuldi sveima kring jarðar-
knottin í minsta lagi í eina viku.
Rúmdarmennirnir triggir høvdu tað
annars gott.

VALDI TVÆR FERÐIR

Ein veljari verður møguliga drig-
in fyri rættin, tí hann tvær ferðir
hevur greitt atkvøðu á seinasta
fólkatingsvali.

Fyrru ferð greiddi hann bræv-
atkvøðu og seinru ferðina persón-
liga í kommunu síni.

Veljarin hevur greitt frá, at tá
hann fór at ferðast, greiddi hann
atkvøðu í heimkommunu síni. Næst-
veð, men tá hann var komin heim-
aftur til nýggja bústað sín áðrenn

valið í København, varð honum
handað eitt valkort, sum gav rætt
til at velja í København.

Ríkisadvokaturin skal nú taka
stöðu til málið.

Heimbankin hevur lænt út 8 milliardir doll.

Heimbankin hjá Sameindu Tjóð-
unum hevur boðað frá, at netto-
inntøka hansara í tí figgarári, sum
kom at enda 30. juni 1964, rokk upp
í 97,5 milj. dollars, móti 82,7 milj.
árið fyri.

Bankin lat í farna figgarári til-
samans 37 lán við 809,9 milj. doll-
ars, sammett við 448,7 milj. árið
fyri.

Sostatt hevur heimbankin í virk-
isikeið sínum higartil latið 386 lán
til 73 ymsk lond, og samlaði láni-
peningurin er komin uppi 7.931,3
milj. dollars.

Lítið at fáa

Hemaraskipini í New Foundland
lata ikki væl at. Skýgur hevur latið
frætt frá sær og hava teir umleið

330 tons og ætla at sigla heim nak-
að skjótt.

Frægastu skipini hava fingið frá
10—15 hemarar um dagin.

ÚT AV LAGI VANALIGT

Tað er út av lagi vanaligt, at út-
varpið sunnudag eftir sunnudag skal
verða stíngaðe at senda út eina
válnaliga kvøðuljómsending.

Politikarnir mugu fáa útvarpinum
so frægar sondir, at figgariliga
grundstøðið ikki skal verða grund-
að uppá hesar leiðarlugu sendingar.
Tað er uppá høgu tíð at taka hend

an tættin til umhugsunar — og
umbyggja hesa sending.
Hon er drepani.

Miljónfyrirteka í Fuglafirði

Tað er nakað síðan at Skipafel-
agið Føroyar keypti ogn og øki
fram við strondini í Fuglafirði. Nú
frættist, at stovnað er stórvirki til
sildaíðnað.

Fyrr hevur verið talað um stór-
íðnað í Fuglafirði, sum var av ong-
um.

Menn skulu nú seta 1.000.000 kr.
í fyrirteka. Hvørjir hesir eru er ikki
frætt, uttan at tað eru menn úr
Fuglafirði og aðrastaðni. Helt men
vera talan um virki í samband við
Skipafelagið Føroyar.

Íslendingur meiddist

Íslenska farmaskipið »Jalline« var
í gjár inni á Havnini í lækna-
ørum. Mánadagin høvdu teir
fingið ein sjógv vestanfyr Føroyar
og ein maður varð meiddur so at
neyðugt var at seta inn og flyta
mannin á sjúkahús.

Landsdystir

Danmark og Noreg leiktu lands-
dyst í fótbólti, seinasta sunnudag.
A.dysturin bleiv leiktur í Køben-
havn fyri 40.700 áskoðarum. Dan-
mark vann dystin við 2—0 bæði
máli gjerði Ole Madsen (H.T.K.)
eitt í hvørjum hálvleiki.

B-landsdystin hjá hesum somu
londum leiktu í Sarsborg javnleiki
2—2 aftaná 2—1 til Noreg í hálv-
leikunum.

Ungdomsdystin leiktu í Tønsberg,
her vinnu danir við 3—0.

Unglingalystin leiktu í Hvidovre
Eisini her vinnu danir, 2—1.

U.S.S.R. og Eysturriki leiktu sama
dag og varð úrslitið javnleiki 1—1.

Olympus.

Føðingardagur: Í morgin verður
Heine Joensen, byggmeisteri, á
Ryggi í Midvági, 80 ár.

Frá Olympiaduni

Fyrsta gullmedaljan varð givin
sunnudagin og var tað Russarinn
Alexis Varkonin ið vann hana í
vektlyfting (sverkvekt). Zoldi frá Un-
garn vann silvur og bronsmedaljan
fór til ein Japanar.

Fyrsta gullmedaljan í svimjing fór
til Ingrid Krämer frá Felagstýska
líðinum, og var tað frá 3 metra
vippu, hon fekk 145,00 stig Patricia
Villiard fekk silvur (138,18 stig).

Annars sær tað út til at USA-
svimjararnir fara við flest øllum
medaljum í svimjing t. d. í 100

metur bringusvimjing vann Ameri-
kanarin Skollander gull við tíðini
53,4 sek. Mac. Gregor, Ongland
fekk silvur. Bronsinn fingur tveir,
nevnliga Illmann USA og Týskarin
Klein, teir høvdu báðir somu tíð.

Fótbóltur
Brasilien—Sam. Arab. rep. 1—1
Tjeckoslovakia—Korea 6—1
Argentina—Ghana 1—1
Ungarn—Marokko 5—0

Heimaítróttur

Hondbóltur: Dreingjalíðini hjá
Kynði og Neistanum hava í fingið
steypt at leika um nú í vetur. Leik-
ast skulu fimm dystir. Fyrsti av
teimum varð leiktur friggjadagin,
hann endaði við sigri til Neistan
við 11—4.

Fótbóltur: Bilfelagið AUTU hevur
eisini givið steypt, tað er til HB og
B.36 at leika um. Her skal eisini
leikast um fimm ferðir.

Tann fyrsti dysturin var leiktur
sunnudagin og vann H.B. 3—1.
Dysturin var til tíðir væl leiktur, tó
var H. B. við yvirflatan allan dystin
og kann úrslitið ikki sigast annað
enn, at tað var tað rætta liðið ið
vann. Máli hjá HB gjordi Poul
Mikkelsen 1. Jóan Petur Midjord 1.
og Jógván Jensen (Egga) 1, málið
hjá B. 36 gjordi Magnus.